

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 598

гр. Стара Загора, 08.05.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на осми май през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

като разгледа докладваното от Николай Ил. Уруков Въззивно частно гражданско дело № 20265500500254 по описа за 2026 година

Производството е на основание чл. 274, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 129, ал. 1 ГПК.

Производството по делото е образувано по частна жалба, подадена от жалбоподателя М. А. А., ЕГН ***** от гр. С.З., ***, чрез адв.М. Г. от АК - Стара Загора, против Определение № 437 от 12.02.2026г., постановено по гр. дело № 125/2026г. по описа на Районен съд Стара Загора, с което е прекратено производството по делото и същото е изпратено за разглеждане и решаване на районен съд София.

От името на доверителя си и в законния срок подават настоящата частна жалба против постановеното от районен съд определение за прекратяване на гр. дело № 125/2026г. по описа на съда и за изпращане на същото за разглеждане и решаване на районен съд София. В мотивите районен съд е приел, че в настоящия случай детето Г.М.А. пребивава в гр. С. и там посещава училище, поради което, с оглед специалната местна подсъдност на делата за изменение на мерките относно децата, компетентен да разгледа спора е районен съд София. Изложени са и принципно правилни мотиви, които обаче не са в конкретиката на спора.

Считат, че постановеното определение е неправилно, тъй като съдът е допуснал съществени процесуални нарушения.

Обжалваното определение е постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, тъй като съдът се е произнесъл по възражението за неподсъдност, без да събере доказателства за фактическото местоживее на детето. Съгласно константната практика на ВКС при спор за настоящия адрес на дете съдът е длъжен да извърши проверка на фактите, а не да се основава единствено на формални твърдения в отговора на ответника.

В случая съдът се е доверил на твърденията за адресната регистрация на детето в отговора на майката, без да провери фактите и без да установи чрез

доказателства обективната истина. Формалният акт на адресна регистрация не е от значение за определяне на местната подсъдност по настоящото дело. От значение е мястото, където е установена обичайната среда на живот на детето към датата на подаване на исковата молба, защото се цели да се гарантира защита на интереса на детето в най-висока степен. Съдът, който е в най-тесна връзка с детето, следва да разгледа делото. Регистрираният адрес на детето може да не съвпада с адреса, на който то трайно пребивава, както е в настоящия случай.

Считат, че когато по делото са налице противоречиви данни за настоящия адрес на детето, който се свързва с фактическото местоживееие, а не с административния адрес и неговото административно отразяване, съдът е длъжен да извърши проверка преди да се произнесе по възражението за неподсъдност, като събере доказателства, включително чрез социален доклад, както и изслушване на детето, което е на 16 години.

Съдът не е обсъдил и събрал доказателства относно обстоятелството къде е фактическото местоживееие на детето и неговата обичайна среда към момента на подаване на исковата молба. В исковата молба са изложени твърдения, че детето е било изгонено от неговата майка с указания да отива при баща си. Живяло е при баба си няколко дни до преместването си в гр. С.З. при своя баща. Посочено е, че на 30.12.2025г. майката е изпратила всички лични вещи на детето в гр. С.З., по брата на бащата, където се е съгласила да живее Г.. Посочено е също, че заплащането на дължимите такси за обучението на детето и за настаняването му в общежитие са поети от бащата. Всички тези обстоятелства обосновават извода, че след като майката е прекратила фактическата грижа и е изгонила детето от дома си в гр. С., изрично се е съгласила то да отиде при баща си, центърът на жизнените интереси на 16-годишното дете се е преместил в гр. С.З.. Тук е неговата единствена стабилна семейна и подкрепяща среда, където то пребивава през всички почивни празнични дни и ваканции. Г. не е останала да живее при баща си временно. След като е изгонена от майка си от жилището ѝ в гр. С., тя се е преместила за постоянно в гр. С.З., при баща си. Обстоятелството, че учи в гр. С. и че не прекъсва обучението си в Национално училище по танцово изкуство/НУТИ/ в гр. С. по средата на учебната година, не обосновава извод, че детето живее в гр. С.. Престоят в общежитие е единствено за целите на образованието. Поради това този престой е временен и спомагателен. Детето не е „установено“ в общежитието с намерение да живее за постоянно, а пребивава там само за да посещава учебни занятия. От съществено значение е и фактът, че общежитието затваря през ваканциите. В тези периоди и празничните дни Г. не може да остане там и няма жилище в гр. С..

От преместването си в гр. С.З. до момента Г. се е виждала с майка си два пъти, като единия път целта е била единствено административна. Г. няма семейна среда и семейна опора в гр. С., тъй като майката е преустановила грижата за нея. От 12.12.2025г. до момента Г. се връща всяка седмица в гр. С.З., където се е установила за постоянно и получава емоционална и битова

опора и където е нейната подкрепяща среда. Освен почивните дни, всички празници и ваканции детето прекарва при своя баща. Единствената финансова издръжка и подкрепа Г. получава от баща си, който плаща освен наемите в общежитието и консултации, които детето провежда при психолог.

Считат, че изложените факти обосновават извод, че фактическото пребиваване на Г. и семейната среда, на която тя разчита и която я подкрепя е в гр. С.З., в семейството на баща й. Съдът в гр. С.З. е в най-тясна връзка с детето. ДСП Стара Загора е органът, който може да направи обективен доклад, тъй като семейната среда и в социално, и в битово отношение е в гр. С.З.. Правилното решаване на въпроса за местно компетентния съд е свързано е защитата на интересите на детето и именно поради това тази специална компетентност е установена императивно в интерес на децата.

Молят да се прецени възражението на ответната страна за неподсъдност на делото и като целящо удължаване на съдебния процес докато Г. навърши пълнолетие. Подобно процесуално поведение е в противоречие с интересите на детето, които следва да бъдат защитени от съда.

Ето защо, от името на доверителя си, моли да се приеме, че районен съд Стара Загора е местно компетентния съд да разгледа и реши спора по настоящото дело и да отмени, като неправилно определение № 437 от 12.02.2026г., постановено по гр. дело № 125/2026г. по описа на районен съд Стара Загора, с което е прекратено производството по делото и същото е изпратено за разглеждане и решаване на районен съд София и върне делото на районен съд Стара Загора за продължаване на процесуалните действия.

Представят и молят да се приемат като писмени доказателства: Платежни нареждания за заплатени от съпругата на М. А. такси и разноски за общежитие на Г. - 4 броя - от 16.12.2025г./2 броя/ и от 08.01.2026г. и 4.03.2026г.; Три броя извлечения от банкова сметка за заплатени консултации при психолог.

Молят да се постанови изслушване на детето Г.М.А., на основание чл.15 ЗЗДетето.

Молят да се изиска от ДСП Стара Загора изготвяне на социален доклад за детето Г.М.А.. Молят, да им бъдат присъдени сторените разноски за държавна такса.

В законоустановения срок е постъпил отговор от другата страна ответника М. В. К., чрез пълномощника й адв. С. Б. от САК, с който отговор заемат становище, че жалбата е неоснователна и молят да се остави без уважение въззивната частна жалба на жалбоподателя М. А. срещу определението на РС-Стара Загора, постановено по гр.д.№ 125/26 година, като неоснователна и съдът да потвърди същото, като правилно и законосъобразно и присъди на доверителката му направените разноски за тази инстанция..

Окръжен съд – Стара Загора, след като обсъди направените в жалбата оплаквания и провери законосъобразността на обжалваното определение, намери за установено следното:

Първоинстанционното гр. дело с № 125/26г. по описа на РС-Стара

Загора е образувано по исковата молба, подадена от жалбоподателя М. А. А., ЕГН ***** от гр. С.З., ***, чрез адв. М. Г. от АК Стара Загора, с адрес на кантора: гр. С.З., ул. Сава Силов 66, ет.1, ап.1. против ответницата М. В. К., с която са предявени иски с правно основание чл.59, ал.9 от СК във връзка с чл.127, ал.1 и ал.2 от СК за изменението на вече определените мерки относно упражняването на родителските права по отношение на ненавършилите пълнолетия деца.

В мотивите си районен съд е приел, че в настоящия случай детето Г.М.А. пребивава в гр. С. и там посещава училище, поради което, с оглед специалната местна подсъдност на делата за изменение на мерките относно децата, компетентен да разгледа спора е районен съд София. Изложени са и както принципно, така и на практика правилни и обосновани мотиви, които изцяло са и в конкретиката на спора.

Видно от постъпилите два броя официални справки от Община – Столична, район Люлин, за постоянен и настоящият адрес /съответно на листи 39 и 40 от първоинст. дело/, в разглеждания случай детето Г.М.А., действително пребивава и живее в гр. С. и там посещава и училище, с ясно и посочен настоящ адрес именно на територията на гр. С. в РБ. Към настоящия момент същото дете живее с ответницата и нейна майка М. В. К. и притежава СЪОТВЕТНО настоящия си адрес именно на мястото на пребиваването си в страната, а именно гр. С., като към датата на завеждане на ИМ в съда 25.02.2026г., е с местоживееене и местопребиваване именно същото населено място гр. С. и не напускала пределите на този град в РБългария, както и не са налице никакви данни да се е завръщала или пребивавала на територията на гр.С.З..

В тази връзка и въззивният съд намира, че делото действително не е подсъдно на РС-Стара Загора, а на практика е подсъдно на надлежния и компетентен РС София и по следните аргументи:

Съгласно разпоредбата на чл.127 СК, същата предвижда специална местна подсъдност, дерогираща общите правила за местна подсъдност, уредени в ГПК. Компетентен да се произнесе по спора е съдът по настоящия адрес на детето. Тази подсъдност е уредена изцяло с оглед защитата правата и интересите на детето, като съобразно практиката на ВКС, под настоящ адрес на детето следва да се възприема мястото, където то фактически пребивава към момента на завеждане на делото. Тази разпоредба следва да се приложи и в настоящото производство, касаещо промяна на обстоятелствата, налагаща промяна на режима на упражняване на родителските права и местоживееенето на детето. „В константната практика на Върховния касационен съд, за настоящ адрес на детето се приема неговото фактическо местопребиваване към момента на подаване на молбата по чл.127, ал.2 СК, в който смисъл следва да се тълкува законовата разпоредба, като се изхожда от характера на производството по споровете за местоживееенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с него и издръжката му, в което производство основната цел е закрила интересите на детето. При спор за

определяне на местна подсъдност се преценява къде е било фактическото пребиваване на детето, а това е мястото, където е неговата обичайна среда на живот. Временно отсъствие от това място не означава смяна на пребиваването му, нито отвеждането му от обичайното местопребиваване от някой от родителите, може да обоснове компетентност за разглеждане на спора за родителски права от съда по мястото, където то е отведено.“ (Определение №99 от 15.03.2022г. на ВКС по ч. гр. д. №736/2022г., III г. о., ГК).

В настоящия случай, видно от приложените към исковата молба и отговора документи, детето пребивава в гр.С. и там посещава училище. Уредбата на местната подсъдност в чл.127, ал.2 от СК е императивна, поради което съдът следи служебно за спазването ѝ. Поради тази причина съдът е прекратил пред себе си настоящото производство и е изпратил същото за разглеждането му пред местно компетентния РС-София.

В тази насока видно и от твърденията на самия ищец А. в исковата му молба детето Г. е навършила 16 години и учи в Националното училище по танцово изкуство в гр. С.. През учебната 2025/2026 год. е ученичка в 10-в клас. В последните месеци на 2025 год. /от началото на месец ноември/ е започнала да има проблеми с майка си и след скарване с нея е отишла при баба си по бащина линия, която също живее в гр. С..

Доколкото се касае за детето Г., което и към настоящия момент има регистриран настоящ адрес и постоянно живеене и пребивава на територията на гр. С., учи в гр. С. , и съответно при наличието на данни, както за постоянен така и за настоящ адрес на територията на гр. С. в Република България, наличието на условия за местна подсъдност следва да се извеждат именно от специалната разпоредба на чл.127, ал.2 от СК. Съгласно разпоредбата на чл.127, ал.2 от СК (Изм. – ДВ, бр. 115 от 2025 г., в сила от 30.12.2025 г.). Ако родителите не постигнат споразумение по ал. 1, те може да се обърнат към медиатор, с изключение на случаите на домашно насилие, **или да отнесат спора до районния съд по настоящия адрес на детето, който се произнася относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с детето и издръжката му съгласно чл. 59, 142, 143 и 144.**

В случая, действително за детето Г. е посочен надлежен настоящ съдебен адрес на територията на гр. С., а именно ***, от датата 17.01.2029 год., поради което местната подсъдност следва да се определи именно по настоящия адрес на това дете - в гр.С., където е и реално местоживеене и местопребиване на това дете. Поради тази причина компетентен да се произнесе по предявените искиве се явява именно Софийския районен съд, в чийто район е настоящия адрес и местопребиваването на същото дете Г. М..

Определението на първостепенния съд се явява правилно и законосъобразно и поради следните съображения:

Правилно първоинстанционният съд се е произнесъл, че в конкретният

случай е налице именно обичайно и трайно пребиваване на детето Г. в гр. С., където детето е записано и да учи в същия град.

Служебно задължение на съда е да следи за надлежното упражняване на правото на иск и в този смисъл са разпоредбите на чл. 129 и чл. 130 ГПК, че съдът се произнася само по редовни иски молби, които са подсъдни на надлежните и съответни български съдилища, а когато при проверка на исковата молба съдът констатира, че тя е нередовна, той я оставя или без движение с указания до ищеца да отстраняване на недостатъците ѝ в срок и след като той не изпълни в този срок дадените указания, **съдът връща исковата молба или прекратява производството по делото и евентуално го изпраща на надлежния съд. Съобразно специалната разпоредба на чл. 118. Ал. (1) от ГПК всеки съд сам решава дали започнатото пред него дело му е подсъдно. Според ал.(2) Ако съдът прецени, че делото не му е подсъдно, той го изпраща на надлежния съд. В този случай делото се смята за висящо пред този съд от деня на подаване молбата пред ненадлежния съд, като извършените от последния действия запазват силата си.**

В разглежданата хипотеза, като се е съобразил и със задължението си да следи за надлежното упражняване на процесуалните действия на **страните /чл.7, ал.1 от ГПК/, Районен съд -Стара Загора не е допуснал неправилно приложение на закона, а напротив е приложил същия в точния му смисъл. Освен това въззивният съд следва да отбележи, че съобразно константната практика на ВКС на РБ съдът следи и служебно за подсъдността по чл.127, ал.2 от СК във връзка с чл.59, ал.6 и ал.9 от СК.**

Водим от горното и поради констатираната липса на компетентност за произнасяне по депозираната молба от първоинстанционния РС-Стара Загора, настоящият въззивен съд намира, че следва да потвърди изцяло определението, с което се прекратява производството и съдът се е произнесъл, че РС-Стара Загора не е местно компетентен да разгледа и реши депозирания иск с правно основание чл. 59, ал.6 и ал.9 от СК във връзка с чл.127, ал.2 от СК и с което съответно на практика се прекратява производството по гр. дело с № 125/2026 . по описа на Районен съд Стара Загора и същото се изпраща на компетентния и надлежен съд да разгледа делото, а именно РС – София.

Налага се категоричният извод, че обжалваното от жалбоподателя определение на Старозагорския РС, се явява правилно и законосъобразно и като такова следва да бъде изцяло потвърдено, ведно с всички законни последици от това. В тази връзка не следва да бъдат допускани и поисканите с частната жалба доказателства пред въззивната инстанция.

На основание чл. 78, ал. 4, във вр. с чл. 273 и във вр. с чл. 278, ал. 4 от ГПК, жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на въззиваемата направените от последната разноси по делото пред настоящата инстанция и производството по частната въззивна жалба, и тъй като въззивният съд намира, че такива разноси въпреки че са поискани от въззиваемата М. В., но не са представени и съответните доказателства в тази насока, макар и да е

направено изрично искане за присъждане на разноси и възражение за прекратяването на делото и за изпращането му от първостепенния РС-Стара Загора на компетентния РС - София, то въззивният съд счита, че такива разноси не следва да бъдат присъждани пред настоящата инстанция в полза на тази ответница, тъй в заключение не са представени от същата никакви доказателства в тази насока пред въззивния съд.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло определение с № 437 от 12.02.2026г., постановено по гр. дело № 125/2026г. по описа на Районен съд Стара Загора, с което е прекратено производството по делото и същото е изпратено за разглеждане и решаване на компетентния и надлежен съд по подсъдност, а именно на Районен съд - София., като **ПРАВИЛНО** и **ЗАКОНОСЪОБРАЗНО**.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване с частна касационна жалба в 1-седмичен срок от връчването му на страните пред ВКС гр. София.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____